

**महाविद्यालयांना अनुदान
प्रत्येक तालुक्यात किमान एक
अनुदानीत महाविद्यालय.**

**महाराष्ट्र शासन
उच्च व माध्यमिक शिक्षण विभाग,
शासन निर्णय, क्रमांक : एनजीसी २००७/(१६४/०७) भाग-३
मंत्रालय बिल्डिंग भवन, मुंबई ४०० ०३२
दिनांक : ०४ फेब्रुवारी, २००८**

**पहाटे : (१) संचालक, उच्च शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे येथे या क्रमांक : एनजीसी
२००६ / तालुका/माहिती / भाग-१/ २९०१, दिनांक : ५ मे २००६.**

संक्षेपाना :

राज्यात सध्या २००५ इतकी घरिष्ट महाविद्यालये असून त्यापैकी ११५७ अनुदानित व ८४८ बांधव विना अनुदानित कला, वाणिज्य, विज्ञान, विधी व शिक्षणशास्त्र महाविद्यालये आहेत. विना अनुदान तत्वावरिल घरिष्ट महाविद्यालयांना शासन भिन्न क्रमांक : एनजीसी २०८८/ (१६५२/ विभा-२-अ, दिनांक ४ जानेवारी, १९८९ अन्वये अनुदानाचे धोरण मंजूर करण्यात आलेले आहे. त्यानंतर शासन निर्णय क्रमांक : एनजीसी २०९१/३५६७/ विभा-२अ, दि.०८.०८.१९९१ अन्वये तीन वर्षांच्या दरम्यान अनुदानात थोडा कटून अनुदान अदा करण्याचे सूत्र मंजूर करण्यात आले आहे. अनुदानित व विना अनुदानित यांच्या महाविद्यालयात व आदिवासी उपयोजना क्षेत्रातील महाविद्यालयांना नवीन विद्यासाक्षा, नवीन अभ्यासक्रम तसेच नवीन विषय आणि नव्या तुळुड्या मंजूर करण्यात आलेली या शासन निर्णयातील योग्य प्रमाणे व अनुदान सूत्राप्रमाणे अनुदान मंजूर केले जाते.

२. दिनांक १७ जून, १९९५ च्या शासन निर्णयान्वये ज्या तालुक्यात एकही अनुदानित महाविद्यालय नव्हते अशा १० तालुक्यातील महाविद्यालयांना अनुदान सूत्रावर आणाव्यात शासनाने धरून घेतले गेले. त्यानंतर वैधानिक वर्ष २००१ पासून राज्यात कायम विना अनुदानाचे धोरण स्थिर राखले गेले आहे. राज्यात सर्व तालुक्यांच्या संख्येत वाढ झाली आहे. ज्या तालुक्यात एकही अनुदानित महाविद्यालय अथवा विद्याशाळा नाही अशा तालुक्यांमध्ये अनुदान तत्वावर मंजूरी देण्याची आवश्यक पुरे झाली आहे. नसंच, "का अनुदानाने मर्यादितसमोर प्रस्ताव सादर केला जाईल" असे आश्वासन शिध्दी मंडळात देण्यात आले आहे. त्यामुळे मर्यादितसमोर विचाराय देवालेल्या प्रस्तावावर शासनाने खालीलप्रमाणे निर्णय घेतलेला आहे

शासन निर्णय :

१. (अ) सध्या राज्यात तालुका मुखर्शी, जिल्हा पुणे या एकाच तालुक्यात महाविद्यालय नाही. त्यामुळे तालुका मुखर्शी, जिल्हा पुणे येथे अनुदानित महाविद्यालय सुरू करण्यास शासनाने परवानगी देण्यात येत आहे. सदरचे महाविद्यालय पूर्वीच वैधानिक वर्षापासून अनुदान मिळवण्यास पात्र असेल. त्यासाठी महाराष्ट्र विद्यापीठ अधिनियम १९९४ मधील विहित करण्यावलीनुसार पुढे निवर्तमान संस्थाकडून अर्ज भरवावून घ्याव्यात संस्थेस प्राधान्य देण्यात येईल.

(ब) संकेतस्थल ग्राम अ मध्ये नमूद क्षेत्राच्या तालुक्यामध्ये वस्ती, वाणिज्य, विज्ञान या विद्याशाखांपैकी ज्या महाविद्यालयास यापैकी कोणतीही एक शाखा अनुदानित नाही, अशा विद्याशाखांना १००% अनुदान मंजूर करण्याबाबत खालील परिच्छेद २ मधील अटींच्या अधीन राहून विद्यात केला जाईल. या काळाने किती अनुदान विद्याशाखांची संख्या विज्ञान-३३, वाणिज्य -०५, कला वाणिज्य ०१, वाणिज्य विज्ञान-०४

(क) ग्राम अ मध्ये नमूद क्षेत्राच्या तालुक्यात खालील विद्याशाखा अस्तित्वात नाहीत.

विज्ञान	-	६५
वाणिज्य विज्ञान	-	२४
वाणिज्य	-	१

या ठिकाणी नवीन विद्याशाखा सुरू करण्यास पुढील शैक्षणिक वर्षापासून १०० टक्के अनुदानावर परवानगी देण्यात येणार आहे.

२. साचलताच्या अटी व शर्ती खालीलप्रमाणे राहतील :-

- (१) अनुदानासाठी संस्थेची नियत कमाना मिळवून गुणवत्तेवर भरण्यात येईल.
- (२) अनुदानित विद्याशाखा नसलेल्या संस्थांकडून सहाय्यासाठी विहित पध्दतीने नव्याने अर्ज मागविण्यात येईल व पुढील वर्षी नव्याने शैक्षणिक वर्ष २००८-०९ साठी अनुदान मंजुरीचे भाषण सहायकाचा निर्गमित करण्यात येतील.
- (३) संस्थेला मागण्या दिल्यावर कोणत्याही कारणास्तव महाविद्यालयाच्या स्थलावस्था यापामागी देण्यात येणार नाही.
- (४) संस्थेकडे एक किंवा दोन विद्याशाखा अनुदान तत्वावर आहेत. त्यापैकी दुसरी अथवा तिसरी विद्याशाखा देण्यास भाषान्य देण्यात येईल.
- (५) तालुक्यात एका पेक्षा जास्त कायम किंवा अनुदान तत्वावरील महाविद्यालये असल्यास सक्षम महाविद्यालय गुणवत्तेनुसार अनुदानास पात्र ठरेल.
- (६) संस्थेत गैरप्रकार, शिक्षक निवडीमध्ये गैरप्रकार, संस्थेच्या वसाहती-घांवर गुन्हेगारीचे खटले असून चावी प्रलंबित नसल्यात. यासाठी संस्थेकडून नोंदी ठरी घेण्यात येईल.
- (७) महाविद्यालयास दोन अनुदानांशिवाय कोणत्याही अनुदान मिळणार नाही.
- (८) नवलेख्यापत्तातर्फे अथवा सप्तसनातर्फे अनुदानाचे वेळोवेळी लेखापरोक्षण करण्यात येईल.
- (९) जो ठिकाणे पूर्वीम अंगारात असतील व वाहतूकीच्या पुरेसा भाषिक नसतील, अशा ठिकाणी परवानगी देण्यात येणार-या महाविद्यालयांना स्वच्छतेने विद्यार्थी वसतीगृहाची व्यवस्था करावी लागेल.

३. शासनाचा सदर निर्णय संचालक, उच्च शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, मुंबे व कुलगुरु/ कुलसचिव, कृषि विद्यापीठ, पाणी त्यांच्या नियंत्रणाखाली / संलग्नित संस्थांच्या निदर्शनास आणल्या व संस्थांनी महाराष्ट्र विद्यापीठ अधिनियम १९९४ मधील विहित कार्यपद्धतीनुसार विधायीकडे अर्ज करणे. ज्या संस्थे विरुद्ध मुदतीत विद्यापीठकडे अर्ज व करता परस्पर सप्तसनाकडे अर्ज करतील, त्या संस्थांचे अर्ज परवानगी निवडीसाठी विद्यारत घेतले जाणार नाहीत.

४. हा शासन निर्णय जित विभागाच्या अनौपचारिक सभेने दिनांक १०/२००८ अद्य-५ दिनांक ०९.०९.२००८ आन्वये निर्गमित करण्यात येत आहे.

५. हा शासन निर्णय, राज्य शासनाच्या www.maharashtra.gov.in व संकेत स्थळावर उपलब्ध असून त्याचा संगणक संकेतांक 2008020510250600 आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(स. ल. नि. ३३)

अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

- (१) संचालक, उच्च शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
- (२) सर्व विभागीय सहसंचालक, महाराष्ट्र राज्य.
- (३) कुलसचिव, सर्व विद्यापीठे, महाराष्ट्र राज्य.
- (४) महालेखापाल लेखा व अनुज्ञेयता मुंबई / नागपूर
- (५) महालेखापाल लेखा परीक्षा, मुंबई / नागपूर
- (६) सहसंचालक, माहिती व सार्वजनिक, मंत्रालय, मुंबई.
- (७) मा. मुख्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
- (८) मा. मंत्री, उच्च शिक्षण यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
- (९) मा. राज्यमंत्री, उच्च शिक्षण यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
- (१०) निराद्वय नसती, प्रति-३

ज्या तालुक्यामध्ये कला/वाणिज्य/विज्ञान या विद्याशाखांपैकी एकही शाखा अनुदानित/विनाअनुदानित नाही त्याची कायम विनाअनुदानित आहे त्या मुद्दाची माहिती प्रपत्र अ

(ता.सा. विनियम ठरव्य व तंत्र शिक्षण क्रमांकराजौसी२००७/(२६४/०७)/मंश-३, दि.०४ फेब्रुवारी, २००८)

अ.क्र.	जिल्हा नाव	अ.क्र.	तालुका नाव	विद्याशाखा
१	२	३	४	५
१	नाशिक	१.	दिंडोरी	विज्ञान
२	रत्नागिरी	२.	संगमेश्वर	विज्ञान
३	ठाणे	३.	शहापूर	विज्ञान
		४	मुरबाड	विज्ञान
४	रायगड	५.	तळा	वाणिज्य
५	सातारा	६.	जावळी	कला/वाणिज्य
६	सोलापूर	७.	दक्षिण सोलापूर	वाणिज्य/ विज्ञान
		८.	उत्तर सोलापूर	विज्ञान
		९	मोहळ	विज्ञान
		१०.	माढा	विज्ञान
७	जळगाव	११.	धरणगाव	विज्ञान
८	नेंदुरबार	१२.	अंबकलकुवा	विज्ञान
९	नांदेड	१३.	हिमायतनगर	विज्ञान
		१४	नामगाव	विज्ञान
१०	लातूर	१५.	चाकूर	विज्ञान
		१६.	जळकोट	विज्ञान
		१७.	शिरूरअनंतपाळ	विज्ञान
११	परभणी	१८.	पालम	विज्ञान
१२	उस्मानाबाद	१९.	भुम	विज्ञान
		२०.	परांडा	विज्ञान
		२१.	नाकणी	विज्ञान
१३	बीड	२२.	शिरूरकासार	विज्ञान वाणिज्य
		२३.	पाटोरा	वाणिज्य
		२४.	सोयगाव	विज्ञान
		२५.	गंगापूर	विज्ञान
१५	जालना	२६.	भाकरदन	वाणिज्य
		२७.	जाफराबाद	विज्ञान
		२८.	मंडा	विज्ञान
१६	नागपूर	२९.	पिछापुर	वाणिज्य

		३०.	रायटिक	विज्ञान
१७	चंद्रपुर	३१.	जिल्हा	विज्ञान
				वर्णन्य
		३२.	धिमूर	विज्ञान
१८	भंडारा	३३.	मोहाडी	वर्णन्य विज्ञान
		३४.	लाखादुर	विज्ञान
१९	गडचिरोली	३५.	चामोशी	विज्ञान
		३६.	सिरोघा	विज्ञान
		३७.	मूनबेरा	विज्ञान
२०	बुलढाणा	३८.	देसळगांवसजा	विज्ञान
२१	अमरावती	३९.	धारणी	विज्ञान
		४०.	अंजनागवसुर्जी	विज्ञान
२२	अकोला	४१.	मूर्तिमापूर	विज्ञान
		४२.	सेल्हारा	वर्णन्य
		४३.	पातुर	विज्ञान

ज्या तालुक्यामध्ये ज्या विद्याशाखा नाही त्या तालुक्याची यादी

प्रपत्र अ

(शाळा निर्माण ठरवत व तंत्र शिक्षण प्रामाणिकेसाठी २००७/(१६४/०७)/मशि-३, दि.०४ फेब्रुवारी, २००८)

अक्र	ग्रामाचा नाव	अ क्र	तालुका नाव	विद्याशाखाचे नाव
१	पुणे	१	बेल्हे	वाणिज्य, विज्ञान
		२	माळठ	विज्ञान
२	नरहाक	३	भंबकेश्वर	विज्ञान, वाणिज्य
		४	पेठ	विज्ञान
		५	चांदवड	विज्ञान
		६	सुरगणा	विज्ञान
३	रत्नागिरी	७	लांज	विज्ञान
		८	गुहागर	विज्ञान
		९	मंडपगढ	विज्ञान
४	सिंधुपुर्ग	१०	मालवण	विज्ञान
		११	कणकवली	विज्ञान
५	ठाणे	१२	अंबरनाथ	विज्ञान
		१३	वाडा	विज्ञान
		१४	तलासरी	विज्ञान
६	रायगड	१५	मुरुडनेर्जीश	विज्ञान
		१६	मडसळा	विज्ञान
		१७	पोलादपूर	विज्ञान
		१८	तळा	विज्ञान
७	कोल्हापूर	१९	राधानगरी	विज्ञान
		२०	गगनबावडा	विज्ञान/ वाणिज्य
		२१	भुदरगड	विज्ञान
८	सातारा	२२	जावळी	विज्ञान
		२३	महामलेश्वर	विज्ञान
९	संजलापूर	२४	मोहोड	वाणिज्य
		२५	करमाळा	विज्ञान
१०	जळगाव	२६	बांधवड	विज्ञान
११	नंदुरवार	२७	धडगाव	विज्ञान
१२	नंदेड	२८	मोकर	विज्ञान
		२९	हिमायतनगर	वाणिज्य

		३०	माहूर	विज्ञान व वाणिज्य
		३१	भुवरखेड	विज्ञान व वाणिज्य
		३२	अर्धपुर	वाणिज्य व विज्ञान
		३३	इलाहाबाद	विज्ञान
		३४	उमरी	विज्ञान व वाणिज्य
१३	सातपुर	३५	सिद्धि अर्जुनपा न	वाणिज्य
		३६	रेणापुर	विज्ञान
		३७	गजबोटे	वाणिज्य
		३८	देवली	वाणिज्य विज्ञान
१४	हिंगोली	३९	सेवगाव	विज्ञान
१५	वरमली	४०	पाखी	विज्ञान व वाणिज्य
		४१	खोन्हेड	विज्ञान
१६	बीड	४२	वडवणी	विज्ञान वाणिज्य
१७	जोरनावाड	४३	फुलशी	विज्ञान व वाणिज्य
		४४	बुलढावाड	वाणिज्य व विज्ञान
१८	वातला	४५	अंबा	विज्ञान
१९	नागापुर	४६	मिनापुर	विज्ञान
		४७	परमिथली	विज्ञान वाणिज्य
		४८	कुरी	विज्ञान वाणिज्य
		४९	नरखेड	विज्ञान
		५०	सिंगल	विज्ञान
		५१	मोरा	विज्ञान
२०	बंरपुर	५२	सावली	वाणिज्य विज्ञान
		५३	गोडबिली	विज्ञान
		५४	पौधनी	वाणिज्य विज्ञान
		५५	करोवणा	वाणिज्य
		५६	नागीमड	विज्ञान
		५७	जिखरी	वाणिज्य विज्ञान
		५८	मूल	विज्ञान
२१	गोविदा	५९	सडक अर्जुन	विज्ञान
		६०	सिर्गोडा	विज्ञान
		६१	सालेकसा	विज्ञान
		६२	देवरी	विज्ञान
		६३	अर्जुनी भोरगाव	विज्ञान
२२	कवठे	६४	देवली	विज्ञान

		६५	सेलू	विज्ञान
		६६	कारजघाडगे	विज्ञान
		६७	कमुक्षूर	विज्ञान
२३	घंडारा	६८	लाखाणी	विज्ञान
		६९	लाखांदर	वार्णिज्य
२४	गडचिराली	७०	यामोशी	वार्णिज्य
		७१	धानोरा	विज्ञान
		७२	एटापल्ली	वार्णिज्य विज्ञान
		७३	कोरधी	वार्णिज्य विज्ञान
		७४	धामरागड	वार्णिज्य विज्ञान
		७५	देसाईगंज	विज्ञान
		७६	कुरखंडा	विज्ञान
		७७	सिरोजा	वार्णिज्य
२५	अमरावती	७८	चिखलदरा	वार्णिज्य विज्ञान अनुदान मगूर आहे परंतु सुट नाही.
		७९	भालकुली	विज्ञान
		८०	नांदगावखंडेश्वर	वार्णिज्य विज्ञान
		८१	चांदूर रेल्वे	विज्ञान
		८२	तिवसा	विज्ञान
		८३	चांदूरधनार	विज्ञान
२६	अकोला	८४	तेहारा	विज्ञान
		८५	सर्गाटाकळी	विज्ञान
२७	वाशिम	८६	रिसोड	विज्ञान
		८७	मालेगाव	विज्ञान
		८८	धानोरा	विज्ञान
२८	यवतमाळ	८९	बाभुळगाव	वार्णिज्य विज्ञान
		९०	कळंब	विज्ञान
		९१	राळेगाव	विज्ञान
		९२	मोर्गाव	वार्णिज्य विज्ञान
		९३	अर्णी	विज्ञान
		९४	महागाव	विज्ञान
		९५	झरो जामणी	विज्ञान वार्णिज्य
		९६	नेरघरसोपंत	विज्ञान
२९	मुलदाणा	९७	जळगाव	विज्ञान
			जाफो	
		९८	संशमपूर	विज्ञान